

รายงานประชุมวิชาการการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม ระดับชาติ ครั้งที่ 19
(CSD สิบพันธ์)

เรื่อง “นวัตกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน”

CSD สิบพันธ์ ครั้งที่ 19

ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง
ระหว่างวันที่ 27-30 มกราคม 2563

โดย สมาคมพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคมร่วมกับ
วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์,
วิทยาลัยสหวิทยาการ, และ กองบริหารศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

งานประชุมวิชาการการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคมระดับชาติ ครั้งที่ 19 (CSD สัมพันธ์)
เรื่อง “นวัตกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน”

โดย

สมาคมพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคม

ร่วมกับ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

ระหว่างวันที่ 27-30 มกราคม 2563

หลักการและเหตุผล

โครงการประชุมวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคมระดับชาติ หรือ CSD สัมพันธ์ (CSD ย่อมาจาก Community Social Development) เกิดจากความร่วมมือของมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคมในประเทศไทยจำนวน 40 แห่งเพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งอาจารย์และนักศึกษาในกลุ่มสาขาพัฒนาชุมชน สังคม โดยที่แต่ละปีได้มีการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพและครั้งนี้จะเป็นครั้งที่ 19

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่อง disruptive technology, การแข่งขันทางการค้า ในขณะที่ประเทศไทยกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญคือ มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนที่อยู่บนพื้นฐานการยึดมั่นในหลักการปฏิบัติตามศาสตร์พระราชา สมาคมฯ จึงเห็นควรเร่งสร้างความเข้าใจให้แก่คณาจารย์ นิสิตนักศึกษา องค์กรภาคีต่าง ๆ และภาคประชาสังคม โดยร่วมกับวิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, วิทยาลัยสหวิทยาการ, กองบริหารศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, จัดงานประชุมวิชาการการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคมระดับชาติ ครั้งที่ 19 (CSD สัมพันธ์) เรื่อง “นวัตกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน” ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์พระราชาและนวัตกรรมพัฒนาที่ยั่งยืน
2. เพื่อเสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ
3. เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายทางวิชาการ/วิชาชีพ/ภาคประชาสังคมให้เข้มแข็ง
4. เพื่อสังเคราะห์ประสบการณ์ในพื้นที่ด้านนวัตกรรมพัฒนาและพัฒนาให้เป็นนโยบายสาธารณะ

เป้าหมาย

1. เป้าหมายเชิงปริมาณ

- 1) ผู้เข้าร่วมโครงการ อย่างน้อยร้อยละ 80
- 2) ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจ อย่างน้อยร้อยละ 80
- 3) มีบทความทางวิชาการ/วิจัย ที่มีคุณภาพอย่างน้อย 20 บทความ

4) มีผลงานของกลุ่มนิสิต/นักศึกษาเข้าประกวด อย่างน้อย 10 ผลงาน

2. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

เกิดแนวทางการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์พระราชานำไปสู่นวัตกรรมการพัฒนาที่ยั่งยืน และเกิดการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ นิสิต นักศึกษารวมทั้งส่งผลให้เกิดผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่สามารถขับเคลื่อนไปสู่การพัฒนาด้านวิชาชีพในระดับนโยบาย

3. กลุ่มเป้าหมาย

1) คณาจารย์/นักวิชาการด้านพัฒนาชุมชน/สังคม/ท้องถิ่น	จำนวน 150 คน
2) นิสิต/นักศึกษา สาขาพัฒนาชุมชน/สังคม/ท้องถิ่นและสาขาที่เกี่ยวข้อง	จำนวน 600 คน
3) นักพัฒนา ผู้นำชุมชน และผู้สนใจทั่วไป	จำนวน 100 คน
	รวมทั้งสิ้น 850 คน

รูปแบบของงาน

1. ภาควิชาการ ประกอบไปด้วย

- 1) ปาฐกถา เรื่อง “ศาสตร์พระราชากับการแก้ไขปัญหาความยากจน”
- 2) อภิปรายเป็นคณะ เรื่อง “บทบาทสถาบันการศึกษาในการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม กรณีศึกษา การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากที่ดิน”
- 3) เสวนาแลกเปลี่ยน เรื่อง
 - 2.1 หลักสูตรวิชาการกับการพัฒนาชุมชน/สังคมในยุคปัจจุบันและสำหรับอนาคต
 - 2.2 การยกระดับงานพัฒนา จากกรณีศึกษาสู่การผลักดันนโยบายสาธารณะ
 - 2.3 บทบาทวิสาหกิจเพื่อสังคม (SE)+ ความรับผิดชอบทางสังคมของภาคธุรกิจ (CSR)
 - 2.4 การลดความเหลื่อมล้ำในสังคมโดยใช้นวัตกรรม
 - 2.5 แนวทางการใช้นวัตกรรมกับปัญหาสังคมผู้สูงอายุ
 - 2.6 แนวทางการสร้างพลังชุมชนและเครือข่ายในการแก้ปัญหาชุมชนเพื่อตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 4) การนำเสนอผลงานวิชาการของอาจารย์ และนักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี/โท/เอกในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน/สังคมและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- 4) การนำเสนอกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 5) การจัดตลาดนัดความรู้ จัดนิทรรศการ แสดงผลงานของหลักสูตรต่างๆ และการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น

2. ภาคกิจกรรมสัมพันธ์

- 1) การประชุมคณาจารย์ “ทิศทางการขับเคลื่อนสมาคมนักพัฒนาชุมชน สังคม และท้องถิ่น”
- 2) การประชุมนักศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์
- 3) การทัศนศึกษาและดูงานภาคสนาม ในเขตจังหวัดลำปางและพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง

ระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 27- 30 มกราคม 2563

สถานที่ดำเนินโครงการ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง

งบประมาณ

- 1) ค่าลงทะเบียนเก็บจากผู้เข้าร่วมงาน
- 2) งบประมาณสนับสนุนจากองค์กรเจ้าภาพและสมาคมฯ
- 3) งบประมาณสนับสนุนจากองค์กรภาคี
- 4) เงินบริจาค

แผนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรม	พ.ศ. 2562					พ.ศ. 2563
		ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.
1	วางแผนพัฒนาโครงการ	→					
2	สำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง	→					
3	นำเสนอโครงการต่อแหล่งทุน	→					
4	ประสานวิทยากร และผู้เกี่ยวข้อง		→				
5	ส่งจดหมายเชิญและประกาศรับผลงานวิชาการ	→					
6	รับเอกสารตอบรับการเข้าร่วมงานจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ		→				
7	พัฒนาและปรับปรุงแก้ผลงานวิชาการ			→	→	→	
8	จัดทำสื่อ CSD กระเป๋าเอกสาร			→	→	→	
9	จัดทำรูปเล่ม Proceeding/DVD					→	→
10	ประสานที่พัก/โรงแรม			→	→	→	→
11	จัดเตรียมสถานที่และอาหาร					→	→
12	จัดเตรียมการแสดง						→
13	จัดโครงการ CSD สัมพันธ์ 19						→
14	ประเมินผลโครงการ						→

คณะกรรมการบริหารโครงการ

- 1) สมาคมพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคม
- 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดย วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, วิทยาลัยสหวิทยาการ และกองบริหาร ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

องค์กรภาคี/สนับสนุน

- 1) สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)
- 2) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- 3) มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ร่วมงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เกิดผู้นำทางสังคมเพื่อขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสู่แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 2) เกิดหลักสูตรใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศและของโลก
- 3) เครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาควิชาการ ภาควิชาชีพ/ปฏิบัติการ ตลอดจนนิสิตนักศึกษาสาขาพัฒนาชุมชน/สังคมและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถสร้างโครงการร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

สมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม (สพช.)

Association for Local Community and Social Development. (ALCSD)

คำสั่ง สมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม (สพช.)

ที่ ๑/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานประชุมวิชาการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคมระดับชาติ (CSD สัมพันธ์) ครั้งที่ ๑๙

โครงการประชุมวิชาการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคมระดับชาติ (CSD สัมพันธ์) ครั้งที่ ๑๙ เกิดขึ้นจากการพัฒนาความร่วมมือของมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนด้านการพัฒนาชุมชน การพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาสังคม ในประเทศไทย จำนวน ๔๐ แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพวิชาการด้านการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม แก่คณาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษาในกลุ่มสาขาพัฒนาชุมชน พัฒนาสังคม และประชาชนผู้สนใจทั่วไป สำหรับการจัดงานครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๑๙ โดยมีสมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม ร่วมกับ วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, วิทยาลัยสหวิทยาการ, กองบริหารศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมจัดงานประชุมวิชาการดังกล่าวขึ้นในหัวข้อ เรื่อง “นวัตกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน” ระหว่างวันที่ ๒๗-๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สมาคมฯจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการ ดังนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. ศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กัมพูสิริ	กรรมการที่ปรึกษา
รองอธิการบดีฝ่ายกฎหมายและบริหาร ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
๒. รองศาสตราจารย์ปาริชาติ วลัยเสถียร	กรรมการที่ปรึกษา
วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
๓. ศาสตราจารย์ระพีพรรณ คำหอม	กรรมการที่ปรึกษา
คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาลี เจริญลาภนพรัตน์	กรรมการที่ปรึกษา
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการคณบดีวิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษาการจัดการประชุมในเชิงภาพรวมและในประเด็นทางวิชาการรวมถึงประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนให้การสนับสนุนการจัดการประชุมในด้านต่าง ๆ

คณะกรรมการอำนวยการ

๑. อาจารย์ ดร.สมพันธ์ เตชะอธิก	ประธานกรรมการอำนวยการ
นายกสมาคม สมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม	
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ มงคลชัยอรัญญา	กรรมการอำนวยการ
คณบดีวิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติพงษ์ กมลธรรมวงศ์
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหารศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการอำนวยการ
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมินทร์ บุตรอินทร์
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัยศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการอำนวยการ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร แสนภูวา
อุปนายกสมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม คนที่ ๑	กรรมการอำนวยการ
๖. อาจารย์ศรีประไพ อุดมละมุล
อุปนายกสมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม คนที่ ๒	กรรมการอำนวยการ
๗. รองศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ พรหมเสน
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	กรรมการอำนวยการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการอำนวยการมีหน้าที่อำนวยการและประสานให้การจัดการประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจรวมทั้งมอบหมายให้บุคลากรในสังกัดทำหน้าที่ในการจัดการประชุมตามความเหมาะสม

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์ฉัตร
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายการนักศึกษาและประชาสัมพันธ์ ศูนย์ลำปาง	รสสุธรรม	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภาพ	วงศ์รอด	กรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งนภา	เทพภาพ	กรรมการ
๔. อาจารย์สรณา	อนุสรณ์ทรงกูร	กรรมการ
๕. อาจารย์สุระพงษ์	สีหมอก	กรรมการ
๖. อาจารย์นพพร	ระรินทร์	กรรมการ
๗. อาจารย์กรุณา	ใจใส	กรรมการ
๘. อาจารย์ ดร.सानิตย์	หนูนิล	กรรมการ
๙. อาจารย์ ดร.กนกวรรณ	พวงประยงค์	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.เกศกุล	สระกวี	กรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรรงค์	จันใด	กรรมการและเหรียญฤกษ์
๑๒. อาจารย์นัฐฐาพงศ์	อภิโชติเดชสกุล	กรรมการและนายทะเบียน
๑๓. อาจารย์ ดร.ขวัญสุภาณัฐ	พันธ์เกษม	กรรมการและประชาสัมพันธ์
๑๔. อาจารย์วรวรรณี	ทองระย้า	กรรมการและประชาสัมพันธ์
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรชนก	สนิทวงศ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๖. อาจารย์กิ่งแก้ว	ทิศตั้ง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. อาจารย์ณัฐทิยา	วัฒนศิริศาสตร์	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการดำเนินงานมีหน้าที่การจัดประชุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ประกอบด้วย การวางแผนการดำเนินงาน การประชุม การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประชุม การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ การติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานเป็นระยะ การอำนวยความสะดวก การประสานงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพตลอดจนการสรุปและประเมินการจัดการประชุม เป็นต้น

คณะกรรมการฝ่ายสถานที่

๑. นายอรุณ	วงศ์คำปวง	ประธานกรรมการฝ่ายสถานที่
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองบริหารศูนย์ลำปาง		
๒. นางวัลลา	หมื่นแสนคำ	กรรมการ
๓. นางสาวภัทธยา	ลาสุทธิ	กรรมการ
๔. นางอารีย์	ตั้งพระกิตติคุณ	กรรมการ
๕. นายพัชรดนัย	มาทา	กรรมการ
๖. นายเพียรศักดิ์	मुखยประเสริฐ	กรรมการ
๗. นายอภิชาติ	ภูษาร	กรรมการ
๘. นายวิมเณศ	ทองเกล็ด	กรรมการ
๙. นายไกรลาส	กันทาแจ่ม	กรรมการ
๑๐. นางสาวกมลลักษณ์	พูปลูก	กรรมการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการคณะกรรมการฝ่ายสถานที่ที่มีหน้าที่จัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ระดับบัณฑิตศึกษา

๑. อาจารย์ ดร.สมพันธ์	เตชะอภิก	ประธานฝ่ายวิชาการ ระดับบัณฑิตศึกษา
นายกสมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม		
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สายฝน	สุเอียนทรเมธี	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.วาริช	ราศรี	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรชนก	สนิทวงศ์	กรรมการ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์	จันทร์อาภาพ	กรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดำรงศักดิ์	แก้วเพ็ง	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภาพ	วงศ์รอด	กรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณภัทร	ใจเอื้อ	กรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล	อนุสนธิ์พัฒน์	กรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธี	โกสิทธิ์	กรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์	ปิ่นทองวิชัยกุล	กรรมการ
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขุมา	อรุณจิต	กรรมการ
๑๓. อาจารย์ ดร. กาญจนา	รอดแก้ว	กรรมการ
๑๔. อาจารย์ ดร.เบญจมาศ	เมืองเกษม	กรรมการ
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสระ	ทองสามสี	กรรมการ
๑๖. อาจารย์ ดร.จิรัชยา	เจียวัก	กรรมการ
๑๗. อาจารย์ ดร.สวัสดี	ไพลภาภรณ์	กรรมการ
๑๘. อาจารย์ ดร.ปรินดา	ตาสี	กรรมการ

๑๙. อาจารย์ ดร.ชยุต

อินทร์พรหม

กรรมการ

๒๐. อาจารย์ ดร.วสันต์

ลิ้มรัตน์ภัทรกุล

กรรมการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ระดับบัณฑิตศึกษา ทำหน้าที่ในการพิจารณาถ้อยแถลงและให้ข้อเสนอแนะในรายงาน/บทความวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา

คณะกรรมการประจำห้องนำเสนอระดับบัณฑิตศึกษา

ห้องที่ ๑

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วาริช	ราตรี	ประธาน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์	จันทร์อาณูภาพ	กรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์	ปิ่นทองวิชัยกุล	กรรมการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการประจำห้องนำเสนอโปสเตอร์ ระดับบัณฑิตศึกษา ทำหน้าที่ในการเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์และให้คะแนนผู้นำเสนอผลงานโปสเตอร์ในระดับบัณฑิตศึกษา

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ระดับปริญญาตรี

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรรงค์	จันทิ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ	พันพา	กรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขุมา	อรุณจิต	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัตติยา	ชัตติยวรา	กรรมการ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปวีณา	งามประภาสม	กรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกุล	วงศ์กาฬสินธุ์	กรรมการ
๗. อาจารย์ ดร.ขวัญสุภาณัฐ	พันธ์เกษม	กรรมการ
๘. อาจารย์วรรณิ	ทองระย้า	กรรมการ
๙. อาจารย์จามรี	พระสุนิ	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ธรรรงค์	เจนใจ	กรรมการ
๑๑. อาจารย์จุฑารัตน์	แสงทอง	กรรมการ
๑๒. อาจารย์อับดุลคอลิก	อรรอฮิมีย	กรรมการ
๑๓. อาจารย์ธีระพงษ์	ทศวัฒน์	กรรมการ
๑๔. อาจารย์ธีรพงศ์	ไชยมังคละ	กรรมการ
๑๕. อาจารย์ธนกศักดิ์	โพธิ์ศรีคุณ	กรรมการ
๑๖. อาจารย์วรลักษณ์	เจริญศรี	กรรมการ
๑๗. อาจารย์อารีรัตน์	อดิศัยเดชรินทร์	กรรมการ
๑๘. อาจารย์ ดร.ปรินดา	ตาสี	กรรมการ
๑๙. อาจารย์กรรณา	ใจใส	กรรมการ
๒๐. อาจารย์บุณิกา	อภิรักษ์ไกรศรี	กรรมการ
๒๑. อาจารย์บุญยวัฒน์	ไตรจุฑากาญจน์	กรรมการ
๒๒. อาจารย์สุกัญญา	มีสกุลทอง	กรรมการ

๒๓. อาจารย์ธนูพงษ์	ลมอ่อน	กรรมการ
๒๔. อาจารย์ปิยรัตน์	วงศ์จุมมะลิ	กรรมการ
๒๕. อาจารย์อมาพร	ปวงรังษี	กรรมการ
๒๖. อาจารย์กิ่งแก้ว	ทิศตั้ง	กรรมการ
๒๗. อาจารย์ชุตติพงษ์	คงสันเทียะ	กรรมการ
๒๘. อาจารย์จันทร์เพ็ญ	เกตส์ำโรง	กรรมการ
๒๙. อาจารย์สิริกร	บุญสังข์	กรรมการ
๓๐. อาจารย์ ดร.ภาสกร	บัวศรี	กรรมการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ระดับปริญญาตรี ทำหน้าที่ในการพิจารณาถ่วงถ่วงและให้ข้อเสนอแนะในรายงาน/บทความวิชาการระดับปริญญาตรี

คณะกรรมการประจำห้องนำเสนอ ระดับปริญญาตรี

ห้องที่ ๑

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ	พันพา	ประธาน
๒. อาจารย์ชุตติพงษ์	คงสันเทียะ	กรรมการ
๓. อาจารย์ปิยรัตน์	วงศ์จุมมะลิ	กรรมการ

ห้องที่ ๒

๑. อาจารย์ ดร. พิมพร	ภูครองเพชร	ประธาน
๒. อาจารย์วรลักษณ์	เจริญศรี	กรรมการ
๓. อาจารย์พงษ์เทพ	แก้วเสถียร	กรรมการ

ห้องที่ ๓

๑. อาจารย์ ดร. ชนัญชิตา	ทิพย์ญาณ	ประธาน
๒. อาจารย์พิมชนก	ไพรีพินาศ	กรรมการ
๓. อาจารย์อารีรัตน์	อดิศักดิ์เชรินทร์	กรรมการ

ห้องที่ ๔

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภาพ	วงศ์รอด	ประธาน
2. อาจารย์ ดร.จิรัชยา	เจียวก๊ก	กรรมการ
3. อาจารย์จีรวรรณ	ศรีหนูสด	กรรมการ

ห้องนำเสนอโปสเตอร์

กลุ่มที่ ๑

๑. อาจารย์ ดร.เบญจมาศ	เมืองเกษม	ประธาน
๒. อาจารย์ ดร.ศคนางค์	ช่อชู	กรรมการ
๓. อาจารย์อาทิตย์	บุตดาตวง	กรรมการ

กลุ่มที่ ๒

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรชนก	สนิทวงศ์	ประธาน
๒. อาจารย์ ดร.จริยาภรณ์	ปีตาสังข์	กรรมการ
๓. อาจารย์วชิราภรณ์	วรรณโชติ	กรรมการ

กลุ่มที่ ๓

1. อาจารย์ ดร.สวัสดิ์	ไหลภาภรณ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี)
2. อาจารย์ ดร.หทัยชนก	คะตะสมบุรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
3. อาจารย์ ดร.สาวิตรี	สอาดเทียน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการประจำห้องนำเสนอแบบปากเปล่า/โปสเตอร์ ระดับปริญญาตรี ทำหน้าที่ในการให้ข้อเสนอแนะและพิจารณาให้คะแนนการนำเสนอระดับปริญญาตรี

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแผนที่ความคิด ระดับปริญญาตรี

กลุ่มที่ ๑

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล	อนุสนธิ์พัฒน์	ประธาน
๒. อาจารย์ธนต์ศักดิ์	โพธิ์ศรีคุณ	กรรมการ
๓. อาจารย์ธีระพงษ์	ทศวัฒน์	กรรมการ
๔. อาจารย์ธีระพงษ์	ไชยมังคละ	กรรมการ
๕. อาจารย์จามรี	พระสุนิล	กรรมการ

กลุ่มที่ ๒

๑. อาจารย์วรรณิ	ทองระย้า	ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปวีณา	งามประภาสม	กรรมการ
๓. อาจารย์พจนา	มณฑิรรัตน์	กรรมการ
๔. อาจารย์จันทร์เพ็ญ	เกตุสำโรง	กรรมการ
๕. อาจารย์อับดุลคอลิก	อรรธฮิมย์	กรรมการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการประจำห้องตัดสินการประกวดแผนที่ความคิด ทำหน้าที่ชี้แจงเงื่อนไข ข้อกำหนดและพิจารณาให้คะแนนรวมทั้งตัดสินการประกวดแผนที่ความคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด

คณะกรรมการตัดสินการประกวดโครงงานนวัตกรรมทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชน

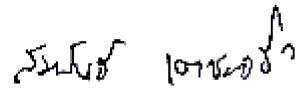
๑. อาจารย์ ดร.सानิตย์	หนูนิล	ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัตติยา	ชัตยวรา	กรรมการ
๓. อาจารย์ ดร.กนกวรรณ	พวงประยงค์	กรรมการ
๔. อาจารย์ ดร.ภาสกร	บัวศรี	กรรมการ
๕. อาจารย์ ดร.ชยุต	อินทร์พรหม	กรรมการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ในการพิจารณาให้คะแนนและตัดสินการประกวดโครงงานนวัตกรรมทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

(อาจารย์ ดร.สมพันธ์ เตชะอธิก)

สมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคม (สพช.)

สารบัญ (ต่อ)

ภาคโปสเตอร์ (ระดับบัณฑิตศึกษาและนักวิชาการ) กลุ่ม 2	หน้า
11 คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 โดย อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.....	123
ภาคบรรยาย (นักศึกษาระดับปริญญาตรี) กลุ่ม 1	
12 รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของอำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดย นรินทร์ เนียมนิยม.....	137
13 นวัตกรรมชุมชนเพื่อลดความเสี่ยงจากอุทกภัยของกลุ่มเปราะบาง โดย สุนิษา อินทร์คง, ธนิน คงประดิษฐ์, มณฑิตา หนูแดง, ราชนันท์ หล้าจะนะ, ฤดี บุญพรหม.....	149
14 การพัฒนาแผนที่ในการช่วยเหลือผู้สูงอายุในสถานการณ์ภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) กรณีศึกษาชุมชนบ้านยี่โม่ และชุมชนบ้านจางา หมู่ 2 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดย อามีเนาะ นาสา, รอกีเยาะ ซาเมาะ.....	155
15 การพัฒนาตราสินค้าและปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เพื่อรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษา : ผลิตภัณฑ์ขนมไข่ ชุมชนตำบลตันหยงลุโละ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดย สุนิดา ดอฆอ, ชูไบตะห์ หะยีสื่อมาแอ, อามานี มะบูเก๊ะ.....	167
16 วิถีชีวิตคนขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของชุมชนท่าวัง ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดย ญาสุมิน ช่อม่วง.....	179
17 แนวทางการแก้ไขและป้องกันปัญหาการเกยตื้นของพะยูน กรณีศึกษา เกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดย เสาวลักษณ์ สารสิทธิ์.....	187
18 การเปลี่ยนแปลงของวิถีการเกษตรริมโขง กรณีศึกษากรรมสิทธิ์ที่ดินทำกินของเกษตรกร บ้านหัวหาดใต้ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านเตือ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดย สิริยากร ธรรมศรี, กุสุมาวดี ศรีพิมพ์สอ, ภัทรนันท์ วรรณัน, เพ็ญญา พงษ์นิล, อรษา บุญอ้วน, รักชนก สงวนนาม.....	199

**คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561¹**

The characteristics of numerical analysis skills, communication and information technology of community development graduates graduated from the Community Development Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, between 2014-2018.

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

บทความครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน ศึกษาเชิงปริมาณ มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 284 คน ใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ใช้บัณฑิตคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน เฉลี่ย 5 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และ 2) แนวทางพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ 1) การใช้คอมพิวเตอร์ให้มีความคล่องแคล่ว 2) การใช้โปรแกรมในคอมพิวเตอร์ เช่น Microsoft Office 3) การใช้อุปกรณ์สำนักงานที่ทันสมัยได้ 4) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บเอกสารรูปแบบต่าง ๆ และ 5) รายวิชาและการเรียนการสอนให้ทันสมัย เน้นการปฏิบัติจริงด้านการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่องานพัฒนาชุมชน

คำสำคัญ : คุณลักษณะของบัณฑิตพัฒนาชุมชน, ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

¹บทความนี้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งจากโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้เขียนบทความรับผิดชอบในส่วนนี้ มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมหลังเสร็จสิ้นโครงการฯ เพื่อการพัฒนาคุณภาพผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตเท่านั้น

Abstract

This article aims to study : (1) the characteristics of numerical analysis skills, communication and information technology of community development graduates graduated. (2) Development guidelines of the characteristics of numerical analysis skills, communication and information technology of community development graduates graduated. Quantitative, population and sample group is graduate users with 284 key. Use questionnaires and analyze data to find frequency, percentage and mean. The results that: (1) the characteristics of numerical analysis skills, communication and information technology of community development graduates graduated for 5 years at the high level ($\bar{X} = 4.40$). (2) Development guidelines of the characteristics of numerical analysis skills, communication and information technology; Including that active computer usage, using computer programs such as Microsoft Office, the use of modern office equipment, the application of technology for document storage in various formats, and modern courses and teaching Emphasis is placed on practical use of computers and various electronic devices for community development.

Keywords : The characteristics of community development graduates graduated, numerical analysis skills, communication and information technology, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

หลักการเหตุผล

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม (Ethics and Moral) ความรู้ (Knowledge) ทักษะทางด้านปัญญา (Cognitive skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and Responsibility) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2560) โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์ หรือการแสดงสถิติสำหรับการวิจัยและประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งปากเปล่า และการเขียน เลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนออย่างเหมาะสม สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม (สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2562)

อีกทั้งในปัจจุบันโลกที่ไร้พรมแดนก่อให้เกิดเครือข่ายการติดต่อสื่อสารกันอย่างทั่วถึงทั้งในระดับหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล จังหวัด ประเทศ และระหว่างประเทศโดยผ่านเครื่องมือ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการสื่อสารทางคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตที่เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ข้ามพรมแดนที่ครอบคลุมพื้นที่อย่างไร้ขีดจำกัด

1. **ด้านเนื้อหา** การศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ (1) คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน และ (2) แนวทางพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน
2. **ด้านสถานที่** การศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หน่วยงานราชการ บริษัทเอกชน องค์กรท้องถิ่น ธุรกิจอิสระ/ส่วนตัว ธนาคาร/สถาบันการเงิน รัฐวิสาหกิจ และสถานประกอบการอื่น ๆ ที่บัณฑิตพัฒนาชุมชนไปทำงาน
3. **ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง** การศึกษาครั้งนี้ 1) ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิตของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่จบการศึกษาในระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 จำนวน 540 คน สำหรับบัณฑิตที่มีงานทำตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปหลังสำเร็จการศึกษา และ 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 346 คน โดยผู้วิจัยสามารถสำรวจข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตได้จริง จำนวน 284 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** การศึกษาครั้งนี้ 1) ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิตของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่จบการศึกษาในระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 จำนวน 540 คน สำหรับบัณฑิตที่มีงานทำตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปหลังสำเร็จการศึกษา และ 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 346 คน โดยผู้วิจัยสามารถสำรวจข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตได้จริง จำนวน 284 คน รายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ปีที่บัณฑิตจบการศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำและมีผู้ใช้บัณฑิต	จำนวนที่สำรวจข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตได้จริง
2557	75	47	47
2558	144	120	102
2559	113	83	80
2560	86	63	24
2561	122	33	31
รวม	540	346	284

(ที่มา : สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2558; สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2559; สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2560; สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2561; สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2562)

2. **เครื่องมือรวบรวมข้อมูล** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2560) สร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม และ

ตรวจสอบเนื้อหา ภาษา สำนวน และปรับปรุงข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

2.1 ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งของผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงาน และลักษณะหน่วยงาน เป็นคำถามให้เลือกตอบ

2.2 ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 โดยใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และรับผิดชอบ (สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2560) เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ และมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและรับผิดชอบ (สุทธิพร บุญมาก, 2560)

2.3 ตอนที่ 3 เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 เป็นคำถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุญาตหนังสือราชการเพื่อเก็บข้อมูลจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ฯ และส่งแบบสอบถามไปยังผู้ใช้บัณฑิตโดยตรงผ่านช่องทางจดหมายทางไลน์ และทาง Facebook จำนวน 346 ชุด และได้แบบสำรวจกลับมา จำนวน 284 ชุด มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถามเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 วิเคราะห์และแปลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ จำนวนและร้อยละ โดยใช้ตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 วิเคราะห์และแปลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย โดยใช้ตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน ที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็น

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	194	68.31
หญิง	90	31.69
รวม	284	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ระหว่าง 10-20 ปี	113	39.79
ต่ำกว่า 10 ปี	92	32.39
20 ปีขึ้นไป	79	27.82
รวม	284	100.00
3. ตำแหน่งของผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงาน		
หัวหน้างาน	155	54.58
ผู้จัดการ	81	28.52
เจ้าของกิจการ	48	16.90
รวม	284	100.00
4. ลักษณะหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	114	40.14
บริษัทเอกชน	45	15.85
องค์กรท้องถิ่น	45	15.85
ธุรกิจอิสระ/ส่วนตัว	36	12.67
ธนาคาร/สถาบันการเงิน	33	11.62
รัฐวิสาหกิจ	11	3.87
รวม	284	100.00

(ที่มา : สาขาวิชาการพัฒนารวมชน, 2558 ; สาขาวิชาการพัฒนารวมชน, 2559 ; สาขาวิชาการพัฒนารวมชน, 2560 ; สาขาวิชาการพัฒนารวมชน, 2561 ; สาขาวิชาการพัฒนารวมชน, 2562)

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 68.31 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 39.79 มีตำแหน่ง

“นวัตกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน”

ระหว่างวันที่ 27 – 30 มกราคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

ของผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงานเป็นหัวหน้างาน จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 54.58 และมีลักษณะหน่วยงานเป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.14

2. คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2561 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รายละเอียดค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	คะแนนความเห็นของผู้ใช้บัณฑิต											
	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561		เฉลี่ย 5 ปี	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งปากเปล่า และการเขียน เลือกใช้รูปแบบของการนำเสนออย่างเหมาะสม	4.86	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด	4.90	มากที่สุด	4.21	มาก	4.19	มาก	4.59	มากที่สุด
สามารถใช้สารสนเทศ และเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม	4.89	มากที่สุด	4.58	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด	4.25	มาก	4.31	มาก	4.56	มากที่สุด
สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์ หรือการแสดงผลมิติสำหรับการวิจัย และประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์	4.87	มากที่สุด	4.77	มากที่สุด	4.76	มากที่สุด	4.12	มาก	4.11	มาก	4.53	มากที่สุด
การใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	3.26	ปานกลาง	4.09	มาก	3.57	มาก	4.33	มาก	4.34	มาก	3.92	มาก
รวม	4.47	มาก	4.56	มากที่สุด	4.51	มากที่สุด	4.23	มาก	4.24	มาก	4.40	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 ผู้ใช้บัณฑิตคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน เฉลี่ย 5 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 5 ปี จากมากไปหาน้อย ผลการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งปากเปล่า และการเขียน เลือกรูปแบบของสื่อการนำเสนออย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

3. แนวทางพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 สรุปได้ดังนี้

3.1 การใช้คอมพิวเตอร์ให้มีความคล่องแคล่ว เพราะปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีความจำเป็นต่อการทำงานและชีวิตประจำวันมากขึ้น

3.2 การใช้โปรแกรมในคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการใช้โปรแกรมต่าง ๆ เช่น Microsoft Office

3.3 การใช้อุปกรณ์สำนักงานเพื่อให้การทำงานลุล่วงตามมอบหมายได้ แต่บางครั้งเครื่องมือเครื่องใช้มีความทันสมัยมากจนไม่สามารถใช้เป็น ต้องพยายามถามศึกษาและทำความเข้าใจการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

3.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บเอกสาร ต้องรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เช่น Email Face book ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน

3.5 การปรับเปลี่ยนรายวิชา และการเรียนการสอน เพราะโลกเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็ว เทคโนโลยีก็มีความเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัยมากขึ้น ควรเน้นการปฏิบัติจริงในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

สรุปผลการศึกษา

1. คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2561 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน เฉลี่ย 5 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$)

2. แนวทางพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 ผลการศึกษาพบว่า ควรพัฒนาด้านการใช้คอมพิวเตอร์ให้มีความคล่องแคล่ว เพราะจำเป็นต่อการทำงานและชีวิตประจำวัน การใช้โปรแกรมในคอมพิวเตอร์ เช่น Microsoft Office การใช้อุปกรณ์สำนักงาน เพื่อให้การทำงานลุล่วงตามมอบหมายได้ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บเอกสาร รูปแบบ

“นวัตกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน”

ระหว่างวันที่ 27 – 30 มกราคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

ต่าง ๆ เช่น Email Face book ฯลฯ พร้อมทั้งสาขาวิชาควรปรับเปลี่ยนรายวิชาและการเรียนการสอนในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่เน้นการปฏิบัติจริง

อภิปรายผล

จากข้อมูลคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2561 ซึ่งผู้วิจัยบัณฑิตคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชน เฉลี่ย 5 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ผู้เขียนเห็นว่า บัณฑิตพัฒนาชุมชน เมื่อเข้าสู่การทำงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ก็สามารถทำงานในลักษณะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของจุฑามาศ เบ้าคำกอง, นพรัตน์ ส่งเสริม, อรอนงค์ บุรีเลิศ และเนตรทราย ทองคำ (2560) ที่สรุปว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความต้องการใน “ระดับมาก” เพราะมีทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือการใช้โปรแกรมขั้นสูงได้ สามารถเลือกใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ สามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูลโดยใช้โปรแกรมที่เหมาะสมและสามารถสืบค้น ตีความ จากหนังสือและสารสนเทศเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

ในขณะที่แนวทางพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 ควรพัฒนาด้านการใช้คอมพิวเตอร์ให้มีความคล่องแคล่ว รวมถึงโปรแกรมต่าง ๆ ในคอมพิวเตอร์ เช่น Microsoft Office การใช้อุปกรณ์สำนักงานและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บเอกสาร เช่น Email Face book ฯลฯ สอดคล้องกับการศึกษาของพร้อมทั้งสาขาวิชาควรปรับเปลี่ยนรายวิชาและการเรียนการสอนในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่เน้นการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของหรรษา เวียงวะลัย, วรณิภา พาณิชกรกุล, วัฒนีย์ บุญวิทยา, นันทภัทรี ทองคำ, สุภณิดา พัฒธร และอัณณา สุขลิ้ม (2559) ที่สรุปได้ว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสถานประกอบการมีความต้องการบัณฑิตที่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูด การเขียน และการนำเสนอ สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและภาษาอังกฤษในระดับใช้งานได้อย่างเหมาะสมสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลได้ สามารถคัดเลือกแหล่งข้อมูล ค้นคว้าข้อมูล ติดตามการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล ทั้งในระดับชาติและนานาชาติโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติ หรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้การบริหารจัดการ/ส่งเสริมให้สถาบันหรือมหาวิทยาลัย เน้นคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพัฒนารวมชนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่โดดเด่น และตอบโจทย์ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตามความต้องการของผู้บัณฑิต

1.2 จากผลการศึกษาเรื่อง “การใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์” แม้จะอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สถาบันหรือมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมประเด็นข้างต้นให้มากขึ้นเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

1.3 จากผลการศึกษาโดยเฉลี่ย 5 ปี ระหว่างปี (พ.ศ.2557-2561) แม้จะอยู่ในระดับมาก แต่ก็ควรมีการพัฒนาเพื่อคุณลักษณะบัณฑิต/คุณภาพการศึกษาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีที่เป็นเลิศ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับสถาบันมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่น ๆ ว่ามีผลต่อการยกระดับคุณลักษณะบัณฑิต/คุณภาพการศึกษาเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ เบ้าคำกอง, นพรัตน์ ส่งเสริม, อรอนงค์ บุรีเลิศ และเนตรทราย ทองคำ. (2560). ความต้องการศึกษาต่อและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิตและสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 6 (2), 86-94.
- สาขาวิชาการพัฒนารวมชน. (2558). *โครงการประกันคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ.2557*. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนารวมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2559). *โครงการประกันคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ.2558*. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนารวมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2560). *โครงการประกันคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ.2559*. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนารวมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2560). *รายละเอียดของหลักสูตรหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนารวมชน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนารวมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (เอกสารอัดสำเนา).

“นวัตกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน”

ระหว่างวันที่ 27 – 30 มกราคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

_____. (2561). *โครงการประกันคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ.2560*. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (เอกสารอัดสำเนา).

_____. (2562). *โครงการประกันคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ.2561*. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (เอกสารอัดสำเนา).

สุทธิพร บุญมาก. (2560). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. สงขลา : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

หรรษา เวียงวะลัย, วรณิภา พาณิชกรกุล, วัฒนีย์ บุญวิทยา, นันทปภัทร์ ทองคำ, สุภณิดา พัฒธร และ อੰณณา สุขลิ้ม. (2559). คุณลักษณะบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ที่พึงประสงค์ของนายจ้าง. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2); 177-184.